

Æbleværkstedet Nonnetit, generalforsamling d.21.marts 2012

BESTYRELSENS BERETNING 2011:

Bestyrelsens beretning omfatter 3 dele:

1. Foreningen: Æbleværkstedet Nonnetit
2. Projekt: Æbleværksted i Grevinge
3. Malergården: Plantegenetisk projekt

Foreningen hænger naturligt meget sammen med projektet. En symbiose. Det er foreningen, der udfører projektet og skaffer midler. Vi har stort set kun vore kontingentindtægter til at betale for påløbne renter i projektet. Foreningen tilføjer altså midler til projektet: "Æbleværksted i Grevinge". Det samme gælder et andet projekt som foreningen har søgt Fødevarerhverv om: Nemlig det plantegenetiske projekt på Malergården. Det har vi en konsulent, Erling Frederiksen, til at bestyre, men pengene skal findes og betales før vi får dem godtgjort.

1) Foreningen

Kurser:

Af foreningsaktiviteter har vi bl.a. lavet 2 podekurser med Thorriil Sørensen som kompetent instruktør. Og da året gik på held havde vi ca. 300 nye træer, svarende til en værdi på omkring 4.500 kr. ved salg, gaver og til plantning på offentlige steder. Vor salgspolitik er at vi principielt ikke sælger frugtsorter, som folk almindeligvis kan købe i planteskolerne. For andre særlige, lokale eller egnskarakteristiske æblesorter har vi taget 100 kr for 1-års træer og 150-170 kr. for 2-års træer (incl. potte og pind).

Men på podekurserne kan man lave sit eget træ for kun 50 kr.

Især "Nonnetit fra Odstrup" gik som varmt brød i 2011 og vi kom hurtigt i bekneb for træer. Vi forsøger at lave nye træer.

To beskærerkurser lavede vi. I samarbejde med det Plantegenetiske Projekt på Malergården, underviste Maren Korsgaard i Malergårdens dejlige frugthave og senere var vi på besøg i Bettys Kristensens have i Odstrup sammen med Erling Frederiksen.

I august havde vi igen glæde af Thorrids kundskaber ved et okuleringskursus i Æbleværkstedet.

Mostedage.

Vores kerneydelse er at vore medlemmer kommer og moster deres egne æbler til brug i dagligdagen. Der er blevet mostet godt ½ tons æblemost. Vi ville gerne have set nogle flere selvmostere, men måske har der manglet æbler. Vi mener ikke vores bookingsystem bør holde nogen tilbage.

Vi havde en åbningsdag, som vi har haft hvert år siden 2007. Vi kalder den "Æblets dag". Folk kunne komme og se Æbleværkstedet og man kunne moste æbler, se fremstilling af æblesirup, lave æblechips, spise æblekage og bålbagte æblepandekager m.m.

Ved "Inspirationsmarked" , arrangeret af Slowfood-Odsherred, i Barkladen , Anneberg Skov, var vi kun repræsenteret ved vores lækre friske æblemøst. Vi prøver i 2012 at få et par personer til at følge møsten derop.

Vi har også for første gang bidraget med "den gode historie". Tre ture med vandring i æblelandskabet mellem Atterup, Odstrup og Frenderup skulle se æblet "Nonnetit fra Odstrup" i en kulturhistorisk og landskabelig sammenhæng , sat i et nutidigt perspektiv og med erindringsglimt fra mands minde. Man kunne smage på æbler undervejs og i Betty Kristensens have, under det flotte nonnetit-træ, fik vi serveret møst af nonnetit og nonnetit-smagsprøver. Tak til Betty for stort engagement.

Den sidste tur afsluttedes med at landsbyens oldermand Orla Hansen, plantede Atterup Byes Nonnetit træ. Så nu har både Odstrup og Atterup et Nonnetit-by-træ.

Vi har også forsøgt os med det nære borgerdemokrati, indenfor det område i forskningen, som man bl.a. på RUC, kalder aktionsforskning. Vi havde en god ide, synes vi selv, at berige Grevinge By med en lille æblelund. Hvad er mere naturligt end at spørge borgerne selv. Kontakten til borgerne etablerede vi gennem et møstarrangement i samarbejde med Dagli-brugsen i Grevinge samt en informationstavle, der informerede om projektet og hvor folk kunne skrive deres mening . Møstarrangementet blev en succes, men det gjorde æblelunden desværre ikke. Der var meget blandede kommentarer, men generelt tydelig modstand fra Grevinge-borgerne.

Den officielle indvielse af Æbleværkstedet var den 19.september: Det blev en fantastisk dag for os, fordi vi oplevede en opbakning og interesse, der oversteg de vildeste forventninger. Der var biler, som ikke kunne finde parkeringsplads og som måtte køre videre. Tak til Orla og Grethe i Atterup for lån af P-plads. Forstander på VallekildeHøjskole: Torben Smidt og formand for Den Lokale Aktionsgruppe Udvikling Nordvest: Flemming Larsen holdt taler og tre gourmet-kokke vurderede tre forskellige æblesorter. Desværre var der kun plads til en lille del af de fremmødte i laden. De måtte nøjes med blåbagte pandekager, WilhelmTell-bueskydning eller komme på besigtigelsestur til udearealerne. Særlig stolte er vi af den opbakning vi får fra det professionelle erhvervsliv indenfor æbleavl, møstproduktion og planteskoler. Det tager vi som en anerkendelse af vort arbejde og vi håber at vi gennem foreningens arbejde også kan bidrage til det professionelle æble-og haveliv i Odsherred. Nordeafonden mødte op og overrakte 8.000 kr. og pludselig stod der også et mobilt brændeskur, med brænde, foran døren. Tak til alle for deltagelse og for de mange dejlige og flotte gaver.

Nabo-invitation: Før indvielsen havde vi inviteret naboer i Atterup og Odstrup til en lille kop kaffe og et stykke æblekage, for at markere, at æbleværkstedet er og bliver en del af lokalsamfundet og at vi føler os godt modtaget. Tak for det.

Vi har gjort de første spæde forsøg med en slags skoletjeneste. Her er mulighed for at kombinere det praktiske med noget teoretisk og omvendt. Frugt –og møstordninger kan gøres til spændende aktiviteter i den enkelte skoleklasse. Tilbagemeldinger har vist, at der opstår stolthed, når elever præsenterer frisk æblemøst, de selv har lavet, for resten af skolen. Det vil vi gerne udvikle videre i samarbejde med interesserede skoler/lærere. Der er utrolig megen læring i æbler, både i teori og praksis. Og et godt udeskoletilbud.

Medlemmer:

Vi har efter bedste evne forsøgt at pleje vore medlemmer sideløbende med det store arbejde at få bygget "projekt Æbleværksted" op. Vi vil gerne lave nogle udflugter for medlemmer til spændende æblesteder. Så kom gerne med forslag. Vi har haft nogle startproblemer med at få medlemslisten ført helt ajour og er der medlemmer, der ikke får f.eks. nyhedsbreve tilsendt, så kontakt venligst kassereren (eller??).

Mostning som familieaktivitet kan være meget givende. Det vil vi også gerne opprioritere.

Flere aktive medlemmer i takt med flere og bedre tilbud får vi brug for. Der er mulighed for at arbejde med planteskole og anvendelse af de nye træer. Finde nye sorter. Eller hjælpe til ved arrangementer. Planlægge udflugter og studieture. Hjælpe med fortsat indretning og udvikling af værkstedsrummet og uderummet. Bygge en æblesoltørrer. Arbejde med en æblesti Atterup-Odstrup-Freuderup-Plejerup-Atterup. Indsamle æblehistorier og erindringer. Udvikle skoletjeneste. Udvikle æbleprodukter og inddrage kunsten i Æblernes verden.

Ideer er der nok af. Kontakt bestyrelsen hvis der er noget du brænder for.

Vi har 85 betalende medlemmer. Dette tal skal tillægges øvrige medlemmer på familie- og gruppemedlemsskaber. Så vi har omkring 100 medlemmer ialt.

Formanden var på et lille visit i Ebeltoft, Æblets By i efteråret. Her er æblet blevet et identitetsmærke for byen. Udover et væld af arrangementer og inddragelse af handlende, erhvervsliv og frivillige foreninger, bl.a. Lions Club, der gjorde et meget stort arbejde, besigtigede formanden de offentlige æbleplantninger. For vistnok 3.000 kr. kunne folk eller en virksomhed her plante et æbletræ og få deres navn på et messingskilt.

Efteråret gav os også et chok. Vores gode ven og webmaster Steen Larsen døde. Vi vil sætte et mindetræ i Odstrup hvor han på et tidspunkt boede. Steen kan ikke erstattes, men vi har været heldige at finde Susan Fast, der er gået bravt ind i opgaven; og hjemmesiden er omsider blevet opdateret. Stort tak til Susan.

2) projektet:

Vi er ved at få de sidste ting på plads og skal afslutte projektet her i foråret. Men vi mangler stadig omkring 30.000 kr. ud af et samlet budget på 700.000 kr. Vi har søgt mange fonde, Odsherred Kommune m.fl. Uden held. Og finder vi ikke de sidste penge mister vi et tilsvarende beløb fra EU, selvom vi har fået tilsagn. Dvs. vi kommer til at mangle omkring 60.000 kr. i budgettet.

Det betyder at der er ting vi ikke får lavet som var planlagt i denne etableringsfase.

Vi mangler at få udarbejdet en del tryksager, redskabsskur, vaskeplads til rengøring af nedfaldsfrugt m.m.

Vi havde problemer med at få udbetalt vores 1. rate fra Fødevarerhverv. Den lange sagsbehandling i ministeriet kostede en del renteudgifter og vi fik tilbud om at få en ekstra udbetaling.

Æblelunde, vejtræer, bytræer er fortsat en del af projektet og forsøget på at lave borgerdialog vedr. en æblelund i Grevinge var lærerigt. Forslaget blev ikke særlig godt modtaget af de borgere, der ytrede sig og derfor valgte vi at droppe ideen. Til gengæld vil vi i efteråret plante æbletræer ved Grevingecentret. Her er stemningen mere positiv fra ansatte og kommunens vej og park-afdeling.

Der er efterhånden lagt omkring 3.000 timers frivilligt arbejde i projekt-Æbleværksted. Det har været organiseret som arbejdsdage hvor dem, der kunne, deltog. Bl.a. havde vi en vellykket ungdomsweekend hvor en snes unge lavede planteskole, espalier og støbte trappe. Podning af nye træer, fondsansøgninger, Bog-projekt med spændende erindringer om Nonnetit fra Odstrup, og indkøb af maskiner er blandt de ting vi også har fået gjort. Vi håber at få flere fortællinger til bogprojektet, i løbet af 2012, så vi næste vinter kan udgive en spændende dokumentation af et særligt æble og hvorfor det var så særligt, at det ligefrem blev en del af Odstrup og omegns identitet .

Arbidspladser har vi ikke skabt, men de fleste af vore projektmidler er gået til lokale håndværkere, byggemarkeder og andre lokale handlende. Det giver jo også arbejdspladser. På længere sigt kan man godt forestille sig at vi kan generere en arbejdsplads. Men det er og bliver livskvaliteten på landet vi skal prioritere.

3) Malergården. (særskildt beretning udarbejdes af konsulenten Erling Frederiksen)

(tak til museumsleder Jesper Knudsen og Odsherred Kunstmuseums bestyrelse for samarbejdet)

4) Afslutning:

Æbleværkstedet fornyr traditioner og skal give beboerne, turister og skolebørn en forståelse af helhed og sammenhænge i landskabet. Derfor arbejder vi med begrebet "naturrum" som er en helhedsopfattelse af landskab, historie, kultur, naturgrundlag, moderne liv, fortid og fremtid. Æbleværkstedet skal skabe livskvalitet på landet og bidrage til det gode liv – gerne lokke tilflyttere/bosættere til - udvikle gode læringsprojekter med skoleverdenen - finde nye måder at samarbejde og blive inspireret på, indenfor lokale råvarer... At lave most og udvikle måder at bruge egne æbler på samt fremstille og pleje nye små æbletræer er det praktiske og fremadrettede omdrejningspunkt.

Det er i dette innovative focus at både bæredygtigheden og livskvaliteten på landet skal ske fyldest.

Således kan Æbleværkstedet bidrage til at gøre Odsherred til stedet for det gode liv.

TAK FOR ET BEGIVENHEDSRIGT 2011.

Bestyrelsen for Æbleværkstedet Nonnetit, 21.marts 2012